

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Finansministeren

Postmottak Skriftlige spørsmål

Deres ref

Vår ref
20/6343 -

Dato
3 .11.2020

Spørsmål nr. 199 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Hadia Tajik om at ulikhetene har økt, og at de rikeste betaler mindre skatt enn folk flest

Eg viser til brev av 22. oktober frå Stortinget si president vedlagt følgjande spørsmål frå stortingsrepresentant Hadia Tajik til skriftleg svar:

«Jeg tillater meg å stille følgende spørsmål til skriftlig besvarelse til finansministeren:

Kva har regjeringa tenkt å gjere med den nye forskninga frå SSB som viser at ulikskapen har auka meir enn ein tidlegare har trudd, og at den rikaste 1 prosenten i Norge betaler mindre i skatt enn folk flest?

Begrunnelse: I stortingsmeldinga om ulikskap (St. Meld. 13 2+18-2019) skreiv regjeringa at «Store svingninger i utbetaling av utbytte gjør at Gini-indeksen for inntekt etter skatt, slik denne anslås ved skatteligningen, ikke gir et fullgodt bilde av utviklingen i ulikhet fra et år til det neste. For å fange opp den underliggende utviklingen burde en ideelt sett både ta hensyn til utbetalt utbytte og tilbakeholdt utbytte ved beregning av inntektstallene. I Statistisk sentralbyrå arbeides det med et prosjekt som kaster mer lys over dette spørsmålet for Norges del, ved at en forsøker å tilordne tilbakeholdt overskudd til eierne av bedriftene. Foreløpige tall for Gini-indeks for dette justerte inntektsbegrepet viser høyere Gini-indeks enn SSBs ordinære serie for hele beregningsperioden 2001 til 2016. Forskjellen mellom den justerte serien og de ordinære tallene fra SSB øker fra 4 prosentenheter i 2002 til 13 prosentenheter i 2007. For årene etter 2007 ligger den justerte Gini-indeksen om lag 7 prosentenheter over de ordinære tallene, dvs. rundt 32 pst».

No er prosjektet ferdig og SSB finn at inntektsulikskapen i Norge er mykje større enn det

offisiell inntektsstatistikk tidlegare har vist, samt at den rikaste prosent betaler mindre i skatt enn folk flest, med kun 11,5 pst mot 22 pst for vanlege inntektar (desil 4-6). Detaljar i tabellen kan ein sjå her: <https://ssb.no/inntekt-og-forbruk/artikler-og-publikasjoner/ulikheten-betydelig-storre-enn-statistikken-viser?tabell=432469>. Dersom regjeringa ikkje har same oppfatning av rapporten til SSB, ber eg om å regjeringa sine tal for gjennomsnittsskatt for midterste 20 prosent, nest øverste prosent, topp 1 prosent og topp 0,1 prosent, 2001-2018 (2015-kroner).»

Svar:

Artikkelen frå SSB måler økonomisk ulikskap basert på eit utvida inntektsomgrep som også omfattar overskot som blir halde tilbake i selskap. Studien peikar på interessante forhold ved fordelinga av økonomiske ressursar i Noreg. Dette er forhold som også kjem fram i statistikken over formuar.

Studien frå SSB korrigerer likevel berre for eitt element som forfatarane meiner manglar i det offisielle inntektsomgrepet, nemleg overskot som blir halde tilbake i selskap. Tidlegare analysar har vist at andre alternative inntektskjelder som heller ikkje er omfatta av det offisielle inntektsomgrepet, til dømes verdien av offentlege tenester, trekker inntektsforskjellane ned.

Studien frå SSB bereknar skattebyrda til ulike inntektsgrupper når det alternative inntektsomgrepet til forfatarane blir lagt til grunn. Studien viser at skattesystemet er mindre progressivt når ein reknar tilbakehalde overskot som inntekt til eigarane, samanlikna med det offisielle inntektsomgrepet. I delen av studien som gjeld skattebyrda, blir det ikkje lagt til nokon latent utbytteskatt på overskotet som blir halde tilbake i selskapa. Dersom dette overskotet likevel hadde blitt tatt ut av selskapa som utbytte, hadde det blitt skattlagt. Departementet meiner det vert gjeve eit feilaktig bilete av inntektsfordelinga når ein tilordnar tilbakehalde overskot i selskapa til eigaren utan å ta omsyn til den latente skatteplikta.

Finansdepartementet nyttar den offisielle inntektsstatistikken for å belyse fordelinga av økonomiske ressursar og korleis skattebyrden fordeler seg på ulike inntektsgrupper. Denne statistikken er utarbeidd i tråd med internasjonale retningslinjer. Å nytte seg av offisiell statistikk gjev kontinuitet i analysene til departementet, bidreg til at analysene kan etterprøvast, og gjer det mogleg å samanlikna land.

Tabellane nedanfor er utarbeidde med utgangspunkt i den offisielle inntektsstatistikken. Tabellane viser kor mykje skatt i prosent av bruttoinntekt ulike inntektsgrupper betalte i gjennomsnitt i åra 2001-2018.

Tabell 1 Gjennomsnittlig bruttoinntekt i 2015-kroner og fastsett skatt i prosent av bruttoinntekt for utvalde grupper etter bruttoinntekt. 2001-2018. Avrunda til nærmeste 100 kroner

	Midtre 20 pst.		Nest øvste pst.	
	Gjennomsnittlig bruttoinntekt. 2015-kroner	Fastsett skatt i prosent av bruttoinntekt	Gjennomsnittlig bruttoinntekt. 2015-kroner	Fastsett skatt i prosent av bruttoinntekt
2001	274 600	21,94	1 058 300	35,86
2002	286 000	21,87	1 132 800	34,3
2003	285 700	21,78	1 161 100	34,08
2004	290 600	22,02	1 199 700	34,63
2005	242 900	21,31	1 125 600	32,41
2006	304 000	21,3	1 194 500	35,87
2007	326 900	21,3	1 341 100	35,55
2008	340 000	20,91	1 368 400	34,79
2009	338 800	21,19	1 325 400	36,26
2010	339 900	21,15	1 348 100	36,13
2011	350 400	21,08	1 409 100	36,24
2012	561 500	21,12	2 259 200	36,47
2013	368 200	21,12	1 492 000	36,31
2014	371 300	21	1 516 800	35,63
2015	373 800	21,38	1 578 800	35,43
2016	393 600	21,25	1 603 600	35,69
2017	368 500	20,95	1 495 300	35,6
2018	369 900	21,03	1 499 400	35,77

Tabell 1 fortsett.

	Øvste pst.		Øvste 0,1 pst.	
	Gjennomsnittlig bruttoinntekt. 2015-kroner	Fastsett skatt i prosent av bruttoinntekt	Gjennomsnittlig bruttoinntekt. 2015-kroner	Fastsett skatt i prosent av bruttoinntekt
2001	2 254 400	34,54	7 356 200	31,48
2002	3 043 400	22,77	12 683 700	12,52
2003	3 265 600	20,6	13 851 400	10,57
2004	3 697 200	20,46	17 097 100	10,86
2005	4 424 000	17,24	21 739 400	10,3
2006	2 547 100	36,51	8 205 200	35,82
2007	3 009 500	36	9 938 300	35,53
2008	2 927 500	35,76	9 118 600	35,65
2009	2 609 900	37,67	7 387 500	37,46
2010	2 816 500	37,54	8 804 100	36,73

2011	2 894 100	37,84	8 552 100	38,38
2012	4 542 600	37,91	12 949 000	38,18
2013	2 996 300	37,73	8 592 800	38,33
2014	3 178 300	36,47	9 652 900	35,94
2015	4 015 400	34,24	14 485 400	32,58
2016	3 604 700	36,4	11 737 400	35,96
2017	3 394 000	36,78	11 179 000	36,64
2018	3 366 800	37,27	10 874 600	37,41

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Med helsing

Jan Tore Sanner